

Bratři a sestry,

vpravdě šílený příběh. Býváme alergičtí na výhrůžky peklem, ohněm a sírou. Radši máme kázání o všeobjímající Boží lásce. Ale čteme – li a vykládáme příběh o Sodomě a Gomoře, musíme vzít velmi vážně slova o Božím soudu nad zlými lidmi. I dnes a právě dnes, v listopadu 2023...

„Sodoma Gomora“ je zvolání, které vešlo do dějin spíše jako citoslovce rozohnění nad tím, jak je svět zvrhlý a zvrácený. Bibličtí pisatelé nic neretušují a nepřikrašlují, ale prostě líčí zvěrstva hříšného člověka plasticky a pravdivě. A židovské písmo nenechá nit suchou dokonce ani na těch nejzářnějších příkladech víry. Nepřipustí, aby byl kdokoli z lidí glorifikován. A tak má máslo na hlavě dokonce král David nebo i praotec Abraham. I on provedl v životě pár pěkných kopanců. A Lot je sice na jednom místě v Novém zákoně prohlášen za spravedlivého, ale čteme – li zákon starý, pak je to postava přinejmenším velmi sporná.

Už jen to, že si zvolil se svou rodinou život v Sodomě. Zlákala jej úrodná země kolem Mrtvého moře. Jací lidé tam žijí, se neptal. A že tam bude jednou provždy jako gastarbeiter, taky neřešil. A ani netušil, jaké strašlivé důsledky to bude mít. Po setkání s Abrahamem k němu přijdou tajemní hosté, kteří dávají tušit, kdo se ve skutečnosti za jejich návštěvou skrývá. Že je to sám Hospodin.

Křik ze Sodomy a Gomory způsobil, že už se na to Bůh nemohl dívat a rozhodl se s městem skoncovat. Křik znamenal do nebe volající bezpráví. Abraham za město zápasil, ale nenašlo se ani deset spravedlivých. A o jak strašlivou podobu to zlo a bezpráví mělo, sledujeme po příchodu hostů do města k Lotovi. Horda sodománů, veškerá ta městská lůza ze všech koutů, mladí i staří - obklíčí Lotův dům a hrubě se dožadují obou hostů, aby je „poznali“. Co to znamená? Možná mnozí víme, že to není ani poznání intelektuální, ani seznámení se s někým s kým jsem se ještě nesetkal. Znamená sexuální násilí. Je to vedle vraždy takřka to nejhorší, čeho se člověk na člověku může dopustit. Jde o totální ponížení a zneuctění bližního. Ze zprávy o sodomském násilí vznikl pojem sodomie, který znamená především homosexuální zneužití. Ale čteme – li pozorně, pak zjistíme, že jde v příběhu ještě o něco jiného. To nejhorší, čeho totiž byl člověk ve starověku schopen, a v některých kulturách je tomu dodneška - bylo porušení pohostinství. Muži byli u Lota hosty a horda sodomských mužů se chystá vyrazit dveře Lotova domu a jeho hosty strašlivým způsobem zneuctít. Ano. Host v domě znamená nedotknutelné právo bezpečí a azylu. A sodomští chtějí toto právo totálně zmařit a pošlapat. O to zde jde. Nejde v první řadě o možný projev homosexuality, který se zde odsuzuje. Ti, kdo tímto příběhem brojí proti homosexuálům, jsou mimo. Pakliže je tam řeč o sexuální zvrácenosti, je to jen dotažení bezpráví mnohem většího. Zneužití hostů v domě jejich hostitele. Pošlapání a zesměšnění všech lidských práv. Jako bychom za jejich jekotem slyšeli nenávistný řev esesáků, estébáků, Putinových bohatýrů, zločinců Hamásu, nenávistníků útočících na synagogy i mešity, prostě grázlů a násilníků všech dob. Lot i jeho hosté mají přijít o poslední špetku důstojnosti a intimity a vposledu i o život.

Tento muž, Abrahamův synovec, si je vědom, co strašného by se mohlo stát. Proto sám sebe vystaví možnému řádění svých spoluobčanů, mezi kterými se sám rozhodl žít. Dokonce nabídne své vlastní dcery. Radši ať zneužijí je nežli jeho hosty. Ano. Takto uvažuje starovek. A dnes nás to může pohoršovat, rozčilovat a štvát, ale to je tak všechno, co s tím můžeme dělat. Naštěstí k nejhoršímu nedojde. Ta tajemná návštěva u Lota raní tu hordu násilníků slepotou. A jsou to nakonec opět ti muži, kteří vyvádějí Lota, jeho ženu i dvě dcery z města, než začne hořet.

Možná se někdo zeptá: Proč vlastně takovéto temné starozákonní příběhy číst? Mají nám dnes vůbec co říci? A byla vůbec někde ta Sodoma s Gomorou? Dají se ta města najít na mapě? Nepatří ten příběh spíše do oblasti prastaré mytologie?

Pokud bychom ale poselství toho příběhu brali vážně až tehdy, když archeologové kdesi cosi vykopou, ochudili bychom sami sebe. Ten příběh totiž nese poměrně zřetelné poselství i do naší doby. Sodomu a Gomoru, jak tato dvě města z Bible známe, nám archeologové ve skutečnosti vůbec nevykopou a ani nemusí. Ta města plná zla a hříchu jsou totiž aktuálně přítomna všude tam, kde se žije po vzoru jejich obyvatel. Ta města byla symbolem ve všech dějinných časech. Tak třeba prorok Izajáš kritizuje nešvary své doby: „Slyšte slovo Hospodinovo, sodomští náčelníci ! Naslouchejte naučení našeho Boha, lide gomorský...“ On mluví kriticky k Izraelskému lidu, který sice koná své náboženské obřady, ale od Boha ve skutečnosti dávno odpadl.“ To byla silná slova, když Boží vyvolený lid přirovnal ke zlotřilým sodomanům, kteří právem, spravedlností, ba Bohem samotným pohrdali. A v Novém zákoně sám Ježíš mluví o příchodu konečného Božího soudu: „... za dnů Lotových jedli, pili, kupovali, prodávali, sázeli a stavěli; v ten den kdy Lot vyšel ze Sodomy, spustil se oheň a síra...Právě tak bude v den, kdy se zjeví Syn člověka“. Vnější nic nenasvědčovalo, že se blíží konec. Lidé žili v Sodomě normálně, možná blahobytně. A přece dal Bůh do pohybu svůj soud. Pamatujte na to. Zkáza Sodomy a Gomory ukončila život v těch městech... a jednou přijde Boží soud na celou zemi. A může to být zrovna v době kdy pokvetou obchody a poběží normální život. A nějaké zvěsti o Božím soudu budou pro smích ...

Milí bratři a sestry, tohle je to současné a živé varování toho příběhu: země bez lásky se musí zhroutit. Město a země, kde už se člověk nedovolá spravedlnosti, budou nakonec vyvráceny. A možná ještě nežli Bůh ztratí trpělivost a zažehne oheň své spravedlnosti, zničí se takový národ, ba celá civilizace sama. Staří hebrejové dobře věděli jednu věc, která se často popírá i dnes. A sice, že prosperita a štěstí bez morálky neexistuje. Civilizace bez Boha, civilizace bezbožná dříve či později zahyne. Pokud dopustíme, aby zločinecké hordy vraždily a upalovaly děti, pokud dopustíme, aby byly opět napadány synagogy a byli pronásledováni židé, ale stejně tak kdokoli jiný, pokud připustíme, aby jedna země beztrestně napadala a zotročovala jinou, ať už ve jménu nějakého náboženství nebo jen v touze zabírat a ovládat, pak si zaslouží Boží soud nejen ti pachatelé, ale i ti, kteří to tak prostě jenom nechají. Ano, i ti staří Izraelci se občas od Boha vzdalovali, a proto s nimi proroci museli zatřást a přivést k Bohu zpátky. A pravý Bůh je Bohem lásky, ne bohem nenávisti, v jehož jménu se zabíjí.

Andělé v Sodomě takto nějak zatřáslí s Lotem. Pojd'! Rychle pryč, neohlížej se, rychle zmiz ... a Lot nejprve váhá. To je celý on. Nakonec ho andělé, jeho vlastní hosté, spolu s ženou a dcerami z města musí vyvést. Spíš se ale nechává odtáhnout na poslední chvíli. Dostává novou příležitost. Vzešlo slunce a Hospodin začal na město svrhávat oheň a síru. A Lotově ženě to nedalo, ohlédla se ... a proměnila v solný sloup. Co s tím ? Prý tam kdesi u Mrtvého moře takovéto slané útvary dodneška jsou. Ale spekulovat, který z nich patří Lotově ženě, je zbytečné. Opět slyšme poselství: pakliže jsi se člověče rozhodl pro cestu v Boží blízkosti a v poslušnosti před ním, pakliže jsi opustil starý styl života, pakliže jsi rozhodně odmítl cestu zla a bezpráví, neohlížej se zpátky. Nechej minulost jednou provždy za sebou a dívej se dopředu. Nechej se vést Boží láskou.

Celý ten příběh sodomského zla se odehrává v noci. A je to pro Sodomu noc poslední. Tohle město už nemá budoucnost. A když vzejde den nový, obyvatelé těch dvou měst už se z něj radovat nebudou. A je nakonec přinejmenším sporné, jestli vůbec všichni ti grázlové, násilníci a programoví zločinci něco jako radost znají. Pro Lota a jeho dcery je to však den nového začátku a nové naděje. Zdalipak té šance využijí ? Upřímně řečeno, moc dobře to s nimi nedopadne. Boží budoucnost je jinde – tam kdesi naproti v horách, kde Abraham se Sárrou čekají potomka. Tam kvete Boží zaslíbení. A z tohoto rodu se jednou narodí Ježíš Kristus. Ten, který přišel, aby s lidstvem ještě jednou pořádně zatřásl. A taky aby svou vlastní obětí lidstvo vytáhl ze záhuby. Aby ho obrazně pověděno vyvedl ven z hořícího města. Ti, kdo v něj uvěří, ti, kdo za ním půjdou, ti budou mít život. Amen.

Modlitba. Pane Bože, i my se lekáme tvých soudů. I naše zlo a náš křik stoupají ke tvému sluchu. I my dobře víme, že náš svět bez lásky musí zaniknout. I my se hrozíme zla, které je kolem nás, ale i v nás samotných, v našich srdcích. Prosíme, smiluj se nad námi. A pomoz nám poznat svůj hřích a uveď nás na cestu pokání. Dej nám spatřit východisko skrze svého Syna Ježíše Krista. Amen.